

Силабус
навчальної дисципліни
Стилістика англійської мови
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Англійська мова та література)»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (із зазначенням мови))
Спеціалізація	014.021 Англійська мова та зарубіжна література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Викладач	Ірина ШИМАНОВИЧ
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-in-mov/composition-kaf-in-mov/shimanovich/
Контактний телефон	+38 095 772 35 26
E-mail викладача:	shimanovichiren@gmail.com
Графік консультацій	п'ятниця, 15.00-16.00, Zoom

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	16 год.	14 год.	60 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.	4 год.	82 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: англійська

Ключові слова: стилістика, функціональний стиль, стилістичні засоби, експресивні засоби, фігури і тропи, стилістичний аналіз тексту, образність

Метою курсу є формування у здобувачів вищої освіти уявлення про основи стилістичної організації тексту, типи стилістичних прийомів та засоби виразності, співвіднесеність усіх мовних рівнів для актуалізації основної ідеї твору та рівнів його потенційної інтерпретації.

Предметом навчальної дисципліни є стилістичні засоби мови, стилістичні прийоми, їх структура, визначення, класифікація, стилістичні функції, особливості стилістичних засобів та прийомів різножанрових текстів.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

Інтегральна компетентність (ІК)

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПК 7. Здатність дотримуватися сучасних норм іноземної мови в усній та писемній професійній та міжособистісній комунікації з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі.

РН 2. Демонструвати вміння навчати учнів державною та іноземною мовами; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.

РН 7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН 8. Спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю, висловлювати обґрунтовані твердження.

ПРН 7. Демонструвати володіння іншомовною комунікативною компетентністю відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного і писемного спілкування.

ПРН 8. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють, пояснювати мовний і мовленнєвий матеріал, вміти самому і навчати учнів користуватися словниками різних типів.

Зміст курсу:

Theme 1. Generalities of Stylistics. The notion of Stylistics. Types of Stylistics. Connection of stylistics with other branches of linguistics. The notion of functional style. The notion of norm. The notion of form. The notion of text. The notion of context. Types of context. The notion of speech. The notion of writing. Expressive means. Stylistic devices. Tropes. Imaginary.

Theme 2. Functional Styles. Extralingual factors of communication. Bookish and colloquial styles. The style of official documents. The style of scientific prose. The newspaper style. The publicistic style. The belletristic style. The colloquial styles. The literary colloquial style. The informal colloquial style. Dialects. Special colloquial English.

Theme 3. Stylistic Lexicology. Word stock. A word. Semantic structure. Denotational and connotational meanings. Neutral words. Common literary words. Poetic words. Terms. Obsolescent and obsolete words. Archaic words. Barbarisms. Foreignisms. Neologisms. Common colloquial vocabulary. Jargonisms. Professionalisms. Dialecticisms. Vulgar words. Slang. Idioms.

Theme 4. Morphological Stylistics. Morpheme. Morphemic repetition. Extension of morphemic valency. Transposition. Stylistic potential of nouns. Transposition of articles. Transposition of verbs. Transposition of adjectives. Transposition of pronouns. Morphological expressive means. Stylistic significance. Occasional words.

Theme 5. Phonetic and Graphic Expressive Means and Stylistic Devices. Verification. Rhyme. Rhythm. Instrumentation. Alliteration. Assonance. Onomatopoeia. tone. Graphic expressive means. Punctuation. The full stop. The comma. Brackets. Round brackets. Square brackets. The dash. The exclamation mark. The hyphen. The oblique stroke. Suspension marks. The colon. The semicolon. Capital letters. Text segmentation. A paragraph. A heading. Layout.

Theme 6. Stylistic Semasiology. Figures of Substitution. Additional expressive, evaluative, subjective connotations. Tropes. Lexico-semantic Stylistic Devices. Figures of Substitution. Hyperbole. Meiosis. Litotes. Metonymy. Synecdoche. Periphrasis. Euphemism. Metaphor. Epithets. Antonomasia. Personification. Allegory. Irony.

Theme 7. Stylistic Semasiology. Figures of Combination. Figures of identity (simile, synonyms). Figures of contrast (oxymoron, antithesis). Figures of inequality (climax, anticlimax, zeugma, pun).

Theme 8. Stylistic Syntax. An elliptical sentence. A nominative sentence. Aposiopesis. Asyndeton. Parceling. Stylistic repetition. Consecutive contact repetition. Anaphora. Epiphora.

Framing. Linking. Chiasmus. Enumeration. Polysyndeton. Parallelism. Inversion. Detachment. Rhetoric questions.

Theme 9. Stylistic analysis of texts of different functional styles and genres. Text as an object of linguostylistic analysis. Basic elements of a stylistic analysis of the text. Theme and idea of the text. Compositional structure of the text. Language levels of the text. The categories of the text. Expressive means and stylistic devices. Stylistic features of the text. The language register or combination of different registers (formal, semi-formal, neutral, semi-informal, informal etc.).

Theme 10. The problem of functional style and individual manner of the author. The author's individual style. Approaches to the study of peculiarities of the author's individual style. Elements of style; word choice, sentence fluency and voice. Lingual-cultural individuality. Image-stylistic structure. Four writing styles: expository, descriptive, persuasive and narrative.

Методи навчання: словесні методи: розповідь, бесіда, лекція, дискусійний аналіз; практичні методи: усні вправи – усний аналіз фактичного матеріалу на базі засвоєння теорії, письмові вправи – конспектування, письмові вправи на множинний вибір, стилістичний аналіз автентичного твору; робота з підручниками та науковими статтями.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим теоретичним матеріалом, здатність обговорювати дискусійні проблеми англійської лексики, активна участь у практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Політика освітнього компонента ґрунтується на засадах академічної доброчесності, прийнятій в Університеті (https://old.bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/Kodeks_dobrochesnosti_universytetskoj_spilnoty.pdf). Не допускаються будь-які види академічного плагіату, фальсифікація та фабрикація даних, списування; забороняється використання здобувачами освіти додаткових джерел інформації під час оцінювання навчальних результатів (у тому числі засобами електронного зв'язку). Якщо у ході освітньої діяльності здобувач використовує інтернет-ресурси, штучний інтелект або інші джерела інформації, він має про це обов'язково вказувати (наводити відповідні посилання).

При використанні ГШІ необхідно дотримуватись університетського положення (https://bdpu.org.ua/wpcontent/uploads/2025/09/polityka_vykorystannya_shtuchnogo_intelektu_v_osvitnomu_proczeni_berdyanskogo.pdf) – при підготовці до практичних занять дозволено часткове використання ШІ для структурування матеріалу, підготовки презентацій, перекладання джерел з інших мов. Забороняється копіювання та генерація неправдивих фактів. Забороняється його використання в контрольованому середовищі під час проведення іспиту.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проектор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги: Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів у Бердянському державному педагогічному університеті.

Підсумковий рейтинг з навчальної дисципліни – це сума рейтингової оцінки за результатами поточної успішності здобувачів вищої освіти (сума балів за поточну роботу на практичних заняттях і балів за самостійну роботу) і рейтингової оцінки за результатами семестрового екзамену.

За **весь курс** здобувач отримує **максимум 100 балів (підсумкова оцінка)**. До їх складу входять:

60 балів – поточний контроль успішності (включно з рубіжним контролем і контролем самостійної роботи),

40 балів – підсумковий контроль (екзамен).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю в балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	40	
Самостійна робота	20	
Підсумковий контроль		
Екзамен	40	

Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Оцінювання здобувачів відбувається за шкалою 1-7 балів за всі види роботи:

- 1 = F (критично низький рівень),
- 2 = FX (незадовільно з можливістю перескладання),
- 3 = E (задовільно),
- 4 = D (задовільно+),
- 5 = C (добре),
- 6 = B (добре+),
- 7 = A (відмінно).

Здобувач отримує оцінки за роботу на кожному практичному занятті плюс за виконання завдань з самостійної роботи.

Формула переведення балів за практичні заняття

$$N_{\text{практ}} = (A \div B) \times 40$$

Де:

N_{практ} = остаточні бали за практичні заняття (максимум 40),

A = сума всіх балів, отриманих здобувачем на практичних заняттях,

B = максимально можлива сума балів на практичних заняттях (105 балів),

40 = максимальна кількість балів, що зараховується за практичні заняття згідно таблиці розподілу.

Формула переведення балів за самостійну роботу

$$N_{\text{сам}} = (C \div D) \times 20$$

Де:

N_{сам} = остаточні бали за самостійну роботу (максимум 20),

C = сума всіх балів, отриманих здобувачем за самостійну роботу,

D = максимально можлива сума балів за самостійну роботу (105 балів),

20 = максимальна кількість балів, що зараховується за самостійну роботу згідно таблиці розподілу.

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час підсумкового контролю

Види робіт	Кількість набраних балів			
	F – FX	E – D	C – B	A
Екзамен:				
Теоретичні питання (2)	5	10	15	20
Практичне завдання	5	10	15	20
Максимальна кількість набраних балів	10	20	30	40

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час екзамену (20+40+40=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 3. Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основна

1. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2011. 224 с.
2. Єфімов Л. П., Ясінецька О. А. Стилiстика англiйської мови i дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посiбник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 240 с.
3. Кухаренко В. А. Практикум зі стилістики англійської мови: підручник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2013. 160 с.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: підручник для філологічних факультетів. Вінниця: НОВА КНИГА, 2012. 130 с.

Додаткова

1. Лотоцька К. Стилiстика англiйської мови: навчальний посiбник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. 254 с.
2. Шиманович І.В. Функціонально-стильовий потенціал лексичних засобів у творчому доробку Едгара По Мова і соціум: етнокультурний аспект: матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених, м. Бердянськ, 17-18 верес. 2015 р : [зб. тез / гол. ред. О. П. Колінько]. Бердянськ: БДПУ. 2015. С. 65–67.
3. Шиманович І.В. Особливості семантики фразеологічних одиниць із зоонімами в корпусі англійської мови //Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (Бердянськ, 12 травня 2020 р.) [Електронний ресурс] / упоряд.: В.В. Богдан, Б.А. Салюк, А.М. Сердюк. Бердянськ: БДПУ. 2020. С. 72-75.
4. Шиманович І., Халабузар О. Особливості функціонування анімалізмів (на матеріалі Кельтика» Р. Холдстока) // Матеріали міжнародної наукової конференції «Співи землі: біологія та екологія в літературі та культурі»: (22–23.09.2022 р.) / [ред.кол.О. П. Новик, О.Д. Харлан]. Бердянськ : БДПУ, 2022. С.254-258.
5. Jeffries L. Stylistics / L. Jeffries, D. McIntyre. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. 212 p.
6. Shymanovych I. Functioning of birds' names in the structure of English phraseological units //Людина в мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (19 – 20 травня 2016 р.): збірник тез / упорядники: І. Я. Глазкова, В. В. Богдан. Бердянськ: БДПУ. 2016. С.265-267.
7. Shymanovych I. Idioms with an animalistic component in the English Language // Збірник матеріалів IV Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Людина у мовному просторі: історична спадщина, проблеми, перспективи розвитку». Бердянськ: БДПУ, 2023. С.145-147.

8. Shymanovych I. V., Khalabuzar O. A. Poetics of Time and Space through the Prism of J.K.Rowling's Style. "Суспільство та національні інтереси": № 5(5) 2024. С.100-113.
9. Shymanovych I. V., Khalabuzar O. A. Birds' names and their symbolic meanings in English phraseological word combinations Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. 2024. – С. 51-56.
10. Shymanovych I. V., Khalabuzar O. A. Exploring the Phonetic and Stylistic Elements of Donald Trump's Political Rhetoric. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. №7 (37) 2025. С. 42-52.
11. Contemporary Stylistics : Language, Cognition, Interpretation / A. Gibbons, S. Whiteley. – Edinburgh : Edinburgh University Press, 2018. –256 p.
12. Jeffries L. Stylistics / L. Jeffries, D. McIntyre. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2025. 346 p.
13. The Language of Contemporary Poetry : Creativity, Stylistics and Variation / L. Jeffries. – London : Palgrave Macmillan, 2022. 412 p.
14. Simpson P. Stylistics: A Resource Book for Students / P. Simpson. 2nd ed. London : Routledge, 2014. 408 p.
15. Stylistics : Text, Cognition and Corpora / J. Lugea, B. Walker. – Cham : Springer, 2022. – [Кількість сторінок не вказана]. – URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-10422-0> (дата звернення: 24.09.2025).
16. Stockwell P. Cognitive Stylistics: Language and Cognition in Text Analysis / P. Stockwell. London : Routledge, 2002. 196 p.
17. Wales K. A Dictionary of Stylistics. London: Longman, 2001. 400 p.
18. Wright L., Hope J. Stylistics: A Practical Coursebook. London: Routledge, 1995. 155 p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. A *topically* organized list of resources elsewhere on the Internet that may be of interest to the *linguist*. URL: <https://www.sil.org/linguistics/topical-links>
4. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/ru/>
5. Google Академія. URL: <https://scholar.google.com>
6. International linguistic community online. URL: <https://linguistlist.org>
7. Longman Dictionary of Contemporary English. URL: <https://www.ldoceonline.com>
8. Slang dictionary. URL: <https://www.urbandictionary.com>
9. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_\(field_of_study\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Stylistics_(field_of_study))
10. URL: <http://www.britannica.com/science/stylistics>
11. URL: <https://www.llas.ac.uk/resources/gpg/2755>
12. URL: http://www.myenglishpages.com/site_php_files/writing-stylistics.php
13. URL: <http://literarydevices.net/>
14. <https://www.futurelearn.com/courses/what-is-poetry>
15. <https://www.futurelearn.com/courses/shakespeares-language>
16. <https://www.futurelearn.com/courses/how-to-read-a-poem-york>